

Sevgili ağabey Akif Emre

Selçuk Türkyılmaz – 28.05.2017

<http://www.gercek hayat.com.tr/yazarlar/sevgili-agabey-akif-emre/>

Seksenlerin önceki dönemlere göre önemli bir farkı vardı. Gençlik hareketlerinde, okuma ve bireysel olarak kendini yetiştirme yönünde bir eğilim ortaya çıkmıştı. Bu durum farklı siyasî kesimler için de geçerliydi. Yeryüzü, Akabe, İnsan, Pınar gibi yayınevleri yayımladıkları kitaplarla İslâmî camiada önemli bir değişime öncülük ediyordu. Seksen öncesine göre dinî yayıncılık alanında hızlı bir değişim süreci yaşanıyordu. Öğrenciler de bu değişime açıktı ve bu sürece katılım azımsanmayacak bir düzeydeydi. Böyle bir ortamın oluşmasında ideolojik grupların birbirleriyle konuşma fırsatını yakalaması da etkiliydi. Daha özeldede ideolojik gruplarda otoritelerin sarsılmış olması önemli bir durumdu. Küçük ölçekli otoritelerin olmayışı farklı ideolojik gruplarda yeni bir okur tipinin ortaya çıkmasına imkân tanıyordu. Böyle bir ortamda el yordamı ile keşfetmeye çalışmak ve entelektüel arayışı güven veren kişilerin bıraktığı izleri takip etmek gayet tabii bir durumdur.

Biz İzmir’de öğrenciydik. Birinin okuyup da önemseydiği kitaplar başkaları tarafından da ilgiyle okunabiliyordu. Sınırlı bir çevrenin insanlarıydık ve İstanbul’un entelektüel ortamlarına da açılmak istiyorduk. Akif Emre adını o yıllarda ilk defa Bahattin Yıldız’dan duyduk. Onlar aynı kuşağın insanıydı ve dostlukları hatırlıydı. Bahattin Ağabey, İstanbul’a gittiğimizde mutlaka tanışmamız gerektiğini söyledi. Akif Emre’den bahsederken saygı duyduğunu belli eder, iyi bir okur olduğunu, dünyayı tanıma ve anlama bakımından ondan çok şeyler öğrenebileceğimizi özellikle vurgulardı.

Bahattin Ağabey, seksenlerin başında Afganistan’dan döndüğünde bir müddet İstanbul’da kalmıştı. Bu yıllarda Akif Emre ile dostlukları derinleşmiş. Galiba İstanbul’a beraber gittiğimiz zamanlarda tanıştık. Geriye doğru baktığımda her ikisi de daha otuzlarının başındaydılar. Ama kendilerine karşı sevgi ve güven duymaya mecbur bırakacak bir karakter, tecrübe ve birikimle karşımızda duruyorlardı. Her ikisi de seksen öncesi kuşağın kendileriyle iletişim kurabildiğimiz nadir insanlarındandı.

Akif Emre ile kurduğumuz yakınlık zaman içinde gelişti. O, bizim İzmirli arkadaşların üzerinde derin bir etkiye sahipti. Öğrencilik yıllarımızda İstanbul’a gelip gitmek âdet olmuştu. Bu gezilerde mutlaka yanına uğranılması gerekli adamlardan biriydi. O zamanlar İnsan Yayınları’ndaydı. Bu süreçte bizi, sadece farklı konulardaki fikirleriyle etkilemiyor, aynı zamanda okuduğu kitaplarla da yönlendiriyordu. Bu özelliği ile abartısız bir hocaydı. Aslında kitap tavsiye eden biri de değildi. Fakat konuşma esnasında araya sıkıştırdığı yazar adları ve onlara ait eserlere dikkat kesilmemek elde değildi. Yayımlanmasında emeğinin geçtiğini bildiğimiz kitaplara ayrı bir önem verdiğimizizi söyleyebilirim. Kendi adıma bundan hiç de pişman olmadım.

O dönemin sayılı yayınevlerinde birçok kimsenin emeği vardır, onların emekleri inkâr edilemez. Akif Emre'nin de katkılarıyla o yıllarda dikkate değer kitapların yayımlandığı muhakkaktı. Nitekim bu yeni yayıncılık anlayışı dindar kişi imajının büyük bir değişim geçirmesini sağlamıştır. Yeni bir aydın ve okur tipinin bu dönemde oluşması tesadüf değildi. Bahsi geçen dönemi adlandırmak gerekir, sadece seksenli yıllar şeklinde bir adlandırma dönem hakkında bir muğlâklığa sebep oluyor. Hususî bir akımdan bahsettiğimizi söyleyebiliriz. Kuşkusuz bu sürece Akif Emre'nin katkısı büyük olmuştur. Özellikle bakışlarımızın uzak coğrafyalara doğru çevrilmesinde onu başkalarıyla kıyaslayamayız. Bu açılım, o dönemi içeriden yaşayanlara bir karşılaştırma imkânı tanıyordu. Bu da çok önemsenmesi gereken bir durumdur.

İslâm dünyasının her bir köşesi hakkında fikir yürütebilecek kaç kişi vardır, bilmiyorum ama Akif Emre Afrika'dan Asya'ya, Balkanlardan Türkistan'a kadar geniş bir coğrafyada olup bitenlerle yakından ilgileniyordu. İslâm dünyasının karşılaştığı problemlere bigâne kalmadı. Bu coğrafyalarda olan bitenle ilgili onunla konuşmak istediğinizde mutlaka size ses verirdi. Söyleyebileceği bir fikir, önerebileceği ve üzerinde konuşabileceği bir kitap mutlaka olurdu.

90'ların başında Balkanlara doğru giderken Bahattin Ağabey, Akif Emre'ye uğramam gerektiğini söyledi. Gittim ve onunla konuştum, verdiği adreslerde hep kıymetli dostlar edindim. Balkanlarda hatırımı sayan dostları vardı ve Balkan coğrafyasının birçok köşesinde Akif Emre'nin izleriyle karşılaşmak mümkündü. Sonraki yıllarda Türk dünyasının meseleleri üzerinde yoğunlaşmaya başladım. Türk dünyasının sorunlarına ilgi duyanlar parmakla gösterilebilecek kadar azdı. Akif Emre'nin bu geniş dünyanın temel sorunlarıyla da uğraşması gerçekten hayret vericiydi.

En son, galiba 2009'du. Bahattin Ağabey ile İzmir'de Yersiz Yurtsuz üzerine konuşuyorduk. Akif'le görüştüm, o da bu kitabın çok önemli olduğunu söyledi, dedi. Akif Emre ona Dağı Delen Irmak ve Tuhaf Zamanlar'ı da okumasını söylemiş. Biraz sonra oturduğumuz yerden kalktık bir kitapçıya uğrayıp üç kitabı da aldık. Okumaya fırsatı oldu mu bilemiyorum. Çok kısa bir zaman sonra vefat haberini aldık, şimdi de Akif Emre'nin. Allah (cc) her ikisine de rahmet eylesin. Her ikisinin de mekânı cennet olsun.

Onlar bir dönemi temsil ediyorlardı ve bizim sevgili ağabeylerimizdi. Onların temsil ettiği bu dönemi İslâmcı romantizm şeklinde adlandırmak ne derece doğrudur, karar veremiyorum. Ama 90'ların sonunda başlayan muhafazakâr postmodernizme teslim olmadıklarını söyleyebilirim.